

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2130/2025
15.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Ружица Лекић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Свети владика Николај“, Брадарац, чији је пуномоћник Душан Вучићевић, адвокат из ..., ради поништаја, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1855/24 од 26.03.2025. године, у седници одржаној 15.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1855/24 од 26.03.2025. године, жалба тужиле **ОДБИЈА** као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 142/23 од 24.07.2024. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженој на име трошкова ревизијског поступка исплати износ од 49.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожаревцу П1 142/23 од 24.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се као незаконита поништи одлука директора ОШ „Свети владика Николај“ Брадарац број ../23 од 07.08.2023. године и да иста не производи правно дејство. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се, као незаконита, поништи одлука – решење Школског одбора ОШ „Свети владика Николај“ Брадарац, број ../23 од 06.09.2023. године и да иста не производи правно дејство. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиле да се наложи директору ОШ „Свети Владика Николај“ Брадарац да поново донесе одлуку о избору кандидата. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 193.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1855/24 од 26.03.2025. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Пожаревцу П1 142/23 од 24.07.2024. године, тако што је: усвојен тужбени захтев тужиле и поништена одлука директора ОШ „Свети Владика Николај“ Брадарац број ../23 од 07.08.2023. године, тако да иста не производи правно дејство; поништена је одлука – решење Школског одбора ОШ „Свети Владика Николај“ Брадарац, број ../23 од 06.09.2023. године, тако

да иста не производи правно дејство; наложено је директору ОШ „Свети Владика Николај“ Брадарац да поново донесе одлуку о избору кандидата у року од 8 дана од дана пријема пресуде; обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 112.500,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом извршења.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Тужиља је доставила одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и утврдио да је ревизија тужене основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреде одредаба парничног поступка.

Према утврђеном чињеничном стању, одлуком директора тужене број ../23 расписан је конкурс за пријем у радни однос ОШ „Свети Владика Николај“ у Бродарцу, на радно место наставника ... на неодређено време и са пуним радним временом. Предметни конкурс је објављен у публикацији „Послови“ број 1035-1036 од 12.04.2023. године. У тексту конкурса су наведени услови које кандидати, који се јаве на конкурс, морају да испуне, као и потребна документација коју су кандидати и у обавези да доставе. У делу текста конкурса који се односи на услове за пријем у радни однос код тужене је између осталог под тачком 3. назначено да кандидат у складу са чланом 139. Закона о основама система образовања и васпитања може да буде примљен у радни однос под условима прописаним законом. Између осталог требало је да се доставе документа у складу са законом из којих произлази да није утврђено дискриминаторно понашање учињено од подносиоца пријаве. Услов за пријем у радни однос детаљно су предвиђени и одредбом члана 132. став 1. тачка 3. Закона о основама система образовања и васпитања. Тужиља се у предвиђеном року јавила на предметни конкурс и приложила одговарајућу документацију, уз осталу документацију приложила је и потврду издату од стране надлежног органа да (повереника за заштиту равноправности) да се не води поступак за заштиту дискриминације. Поред тужиље на конкурс су се јавила још два кандидата и то ББ и ВВ, обе професори Поред остале документације, ни ББ, ни ВВ нису доставиле уверење да се пред повереником за заштиту равноправности не води поступак за заштиту дискриминације против њих. Спроведен је поступак избора кандидата и решењем директора тужене број ../23 од 15.06.2023. године изабрана је кандидат ВВ из На назначено решење тужиља је уложила жалбу Школском одбору. Решењем Школског одбора ../23 од 17.03.2023. године поништено је решење директора тужене и исто враћано на поновно одлучивање, са образложењем да изабрани кандидат ВВ из ... уз пријаву на конкурс није доставила доказ из ког би се могло утврдити да у односу на њу у складу са законом није утврђено дискриминаторно понашање. Након тога директор тужене је одлуком ../23 од 07.08.2023. године одлучио да се на место наставника ... не бира нико од пријављених кандидата, а ово из разлога што уз пријаву на конкурс ниједан од кандидата није поднео потпуну документацију како би се утврдила испуњеност прописаних услова за конкурс.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље, налазећи да је од стране тужене правилно закључено да није било места да се изабере ниједан од претходно пријављених кандидата, јер је постојао недостатак

потпуне документације за све кандидате који су се пријавили. Стога није дошло до испуњења услова о формално-правног карактера за учешће на предметном конкурс у смислу одредбе члана 139. став 1. тачка 3. Закона о основама система и образовања и васпитања. Сходно томе, закључено је да није било ни места усвајању захтева тужиле којим се тражи поништај одлука директора школе и Школског одбора и да се наложи директору тужене да одлучи о избору кандидата.

Другостепени суд није прихватио овакву аргументацију првостепеног суда. Закључио је да је тачно да је чланом 139. тачка 3. Закона о основама система образовања и васпитања прописано да у радни однос може да буде примљено лице под условом за „које није, у складу са законом, утврђено дискриминаторско понашање“. Такав услов предвиђен је и у огласу за пријем у радни однос. Међутим, тужена је била у обавези да конкретно наведе коју врсту доказа, односно евиденција су кандидати дужни да прибаве и од којег органа, ради испуњења конкурсом предвиђеног услова, нарочито код чињенице да су у објављеном огласу публикацији „Послови“ већ таксативно наведени остали докази који су кандидати у обавези да доставе, али не и доказе који се односе на испуњеност овог услова, због чега тужилца није била у обавези да достави доказе који нису предвиђени у конкретном случају. Закључио је да су из тих разлога одлука директора тужене и другостепено решење – Школског одбора незаконити, па је преиначио првостепену одлуку и усвојио тужбени захтев тужиле.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Наиме, чланом 139. став 1. тачка 3. Закона о основама система образовања и васпитања, предвиђено је да се поред остале документације приликом пријаве на конкурс прилажу и потврде да за тог кандидата није утврђено дискриминаторско понашање. Тужилца јесте приложила потврду од Повереника за заштиту равноправности да се код истог не води поступак за заштиту од дискриминације. Међутим, тужилца, а ни остале две пријављене кандидаткиње, нису приложиле потврде које су могле да прибаве од стране вишег суда да везано за њих није утврђено дискриминаторско понашање. Повереник за заштиту равноправности води евиденцију о предметима насталим у раду повереника, то су предметни који су настали подношењем притужбе поверенику. Међутим, за дискриминацију може се водити и судски поступак (чија је надлежност вишег суда) и прекршајни поступак. Према одредби члана 406. тачка 1. Закона о забрани дискриминације, прописано је да су судови дужни да воде евиденцију о правноснажним пресудама и одлукама донетим у парницама за заштиту од дискриминације, о правноснажним пресудама и одлукама донетим у прекршајним поступцима због повреде одредаба којима се забрањује дискриминација и о правноснажним пресудама и одлукама донетим у кривичним поступцима за кривична дела која су у вези са дискриминацијом и повреда начела једнакости. Достављањем потврде од стране Повереника за заштиту равноправности да се пред истим не води поступак за дискриминацију, тужилца, а ни остали кандидати, нису испунили услов који прописује Закон о основама система образовања и васпитања (члан 39. став 1. тачка 3) да у односу на њих у складу са Законом није утврђено дискриминаторско понашање. Такву потврду може да изда само надлежни суд (виши и прекршајни суд).

Из свега изнетог, јасно произлази да у конкретном случају нису били испуњени услови за одлучивање о избору пријављених кандидата на место наставника ... на неодређено време, па је стога првостепени суд правилно закључио да је тужбени захтев тужиле неоснован.

Сходно изнетом, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 153, 154. и 163. ЗПП. Тужена је успела у ревизијском поступку, па јој сходно важећој АТ припадају трошкови за стручни састав ревизије од 49.500,00 динара, па је одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**